

Vasárnap lesz a munkapárt jelölő nagygyűlése.

(Saját tudósítónktól.) Illetékes helyről közlik velnk: Azok a fáradozások, amelyek dr. Kelemen Béla főispán és dr. Somogyi Szilveszter polgármester részéről arra irányultak, hogy egységes megállapodásra lehessen jutni az első kerület jelöltjét illetően, *nem vezettek eredményre.* — Ezt az értesítést kaptuk ma a Budapesten és Szegeden napokon át folytatott tárgyalások végső eredményeként.

A nemzeti munkapárt vasárnap délelőtt 11 órakor tartja a Korzó-mozi nyári, rossz idő esetén téli helyiségében jelölő nagygyűlést. Az előreláthatólag nagyon látogatott népgyűlésre szombaton este Szegedre érkeztek a párt országos vezetősége részéről: *Almássy László, Hegedüs Lóránt, báró Lévy Lajos és Pál Alfréd.* Báró Tallián Béla vasárnap érkezik meg. A jelölő nagygyűlésen, amely lelkes hangulatnak ígérkezik, *Back Bernát* fog elnökölni. A jelölés után küldöttség fogja meghívni dr. *Pály Józsefet* a nagygyűlésbe, aki ott beszédet fog tartani. Beszédet mondanak még a budapesti ki-küldöttek.

A Budapestről Szegedre érkezett vendégek tiszteletére szombaton este társasvacsorát rendeztek a Tisza éttermében, a melyen mintegy 100—120-an jelentek meg. A munkapárt országos vezetőségének küldötteit dr. *Cserő Ede* üdvözölte meleg és közvetlen szavakkal. Beszél arról a nehéz helyzetről, amelyben a jelszavak nélkül, de szorgosan dolgozó munkapárt van az ellenzéken, ahol nem hirdetett más elveket, mint aminket a kormányon hirdetett és hirdetni fog. Az üdvözlést a küldöttek nevében báró *Lévy Lajos* köszönte meg. Politikai természetű reflexziók után mint szegedi születésű ember beszélt a város hivatásáról és fejlődésének az árvíz óta megfutott útjáról és arról, hogy Szegedet a jövőben országos érdekből az eddiginél sokkal hatékonyabban kell a kormányoknak támogatniok. *Wimmer*

Fülöp azt a kérdést intézte *Hegedüs Lóránt*-hoz, hogy az iparosoknak melyik pártban kell tömörülniök. *Hegedüs* szellemes és lendületes beszédben válaszolt. Vázolta az egyes pártok programját, multját, jelenét és jövőjét és azt a következtetést vonta le, hogy az iparosságnak a dolgozni akarók és audók pártjában, a nemzeti munkapártban van a helye és hogy Szegeden dr. *Pály József* körül kell tömörülniök. Felszólaltak még *Almássy László, Pál Alfréd*; nagyon formás és tartalmas beszédet mondott dr. *Pály József*. A pártvacsora, amelyen kereskedők, iparosok és hivatalnokok is tekintélyes számban voltak jelen, mindvégig lelkes lefolyásu volt.

Szombaton Szegedre érkezett *Szász Károly* képviselőházi elnök leirata a választással kapcsolatos intézkedések elrendelése tárgyában. A leirat a következő:

Szeged város t. központi választmányának Szeged.

Dr. *Rósa Izsó*, Szeged város első választókerületének képviselője elhalálozván, a képviselőháznak 1917 évi július 4-én tartott ülésében, az időközi választásokra nézve általánosságban adott fölhatalmazás alapján fölhívom a t. központi választmányt, hogy a szükségessé vált új képviselőválasztás iránt a törvényes intézkedéseket megtenni és a választás határnapját velem tudatni sziveskedjék.

Budapest, 1918. évi június 7-én.

Szász Károly,
a képviselőház elnöke.

Taschler Endre főjegyző a központi választmányt június 12-én déli fél 12 órára összehívatta. Az ülésen kitzük a választás határnapját és megállapodnak a választást elnök és jegyző személyében.

Az *Uray Zoltán* jelöltsége mellett működő párt erősen szervezkedik. *Uray* ma sem nyilatkozott még arról, hogy vállalkoz-e a jelöltséget, mert hivatalosan távol volt Szegedtől. Szombaton este érkezett haza és így a jelöltség elfogadásáról csak 1—2 nap múlva nyilatkozhat.

magyar tengerparton. Szinte azt kellene hinnünk, hogy e vállalkozó szellemű bankokat és tőkéseket egy szervezet mozgatja a háttérben, amelynek mintha csak az lenne a hivatása, hogy szivós kitartással párosuló élelmességgel elhódítsa a magyar tengerpartot. Pedig ilyen szervezet nincs és az élénk vállalkozási szellemek, amely ma kies adriai partjaink körül uralkodik, azt hiszem, semmi más mozgató rugója nincs azon a kitzartáson és azon az élelmességen felül, amely minden egészséges vállalkozás természetes lendítő kereke. Csak végtelenül elszomorító, hogy ezt a szellemet csupán a cseh és horvát tőkéséknél fedezzük fel, s hogy a magyar tőkét s a nagy magyar bankoknak a hazai tengerpart megújítását és felvirágzását szolgáló befektetéseit hiába keressük. Pedig ebben: a magyar tőkének a megmozdulásában már többet is látnánk az üzletes vállalkozásnál. Ez a megmozdulás egy nagyszerű akciót jelentene a magyar tengerpart megőrzése, magyar kézen való megtartása és magyar szellemben való fejlesztése szolgálatában. Attól félek, hogy mire ennek tudatára ébrednénk, a cseh és horvát tőke teljesen kiszajátítja a magyar tengerpartot. Aztán, ha eljön a béke, már Abbáziába sem kell majd átmennie a jó magyarnak, a magyar tengerparton is idegen vállalatokba tömböti a pénzt.

Miként a magyar tengerparttal, úgy vagyunk magával Horvátországgal is. A magyar közgazdasági életnek, a magyar banktevékenységnek és iparnak egy-két pénzületi és iparvállalati érdekeltségén túl semmiféle szorosabb kapcsolata nincs Horvátországgal. Szinte megfoghatatlan, hogy évtizedek hosszú során keresztül, a közvetlen szomszédság és a közös dacára, miképpen maradhatott Horvátország oly elszigetelt, idegen terület a magyar tőke s a magyar vállalkozás számára. Horvátország pénzületeiben, vállalataiban a horvát tőke mellett az osztrák és a cseh pénz a domináló, s kivált az utóbbi hovatovább mind nagyobb irányító szerephez jut a horvát pénzüvilágban és vállalkozásban. A Zsivnosztenszka Banknak, mintha egyéb gondja sem lenne, úgy gyarapítja s fokozza horvátországi érdekeltségét. És a Böhmische Industrialbank és a többi magy cseh tőke érdekeltségek mind százszor közvetlenebbül érdekelvék a horvát közgazdasági munkában, mind százszor közvetlenebbül vesznek részt a horvát pénzügyek, a horvát termelés rányításában, mint a magyar tőke.

Mi lehet vajjon ennek az oka? Kélesönös idegenkedés? Aligha. Hanem a szűklátókörű gazdasági politika, amely nem lát tovább Uj-dombóvárnál. Vizsgáljuk meg érdekképviselőink működését. Mikor tartottak ezekben csak egy előadást is Horvátország gazdasági életének valamely kérdéséről, vagy kiemelkedő mozzanatáról? Mikor volt kebelükben egy vitaestély a magyar-horvát gazdasági kapcsolatok erősítéséről, a magyar tőke és vállalkozás számára horvát területen kínálgató munkaalkalmakról, térhódításunk lehetőségéről? Mindennapos krónikása vagyok a gazdasági életnek, de ily vitaestre nem emlékszem. Talán a cseh tőke nagyszerű térfoglalása Horvátországban e részben is észre fog téríteni bennünket.

A középeurópai közgazdasági egyesületek a minap Bécsben kongresszust tartottak, a melyen főleg a mezőgazdasági többtermelés kérdéseit tárgyalták. Itt azután Wolff dr. né-

Közgazdasági krónika.

— Cseh és horvát tőke a magyar tengerparton. — Horvátország és a magyar közgazdaság. — A bécsi többtermelési konferencia. —

Irta: **Bizony László.**

Budapest, 1918. június 8.

Kicsiny tengerpartunkat mindig elhanyagolta a magyar közgazdasági politika. Ugyanakkor, amikor az osztrákok minden erejükkel Triest fejlesztését munkálták, mi közönnyel kezeltük egyetlen tengeri kikötőnköt: Fiumót. Az osztrák tőke villasorokkal építette tele az osztrák partokat; mi esztendő hosszú során át megelégedtünk azzal, hogy átrándultunk Abbáziába. Aki azonban azt hiszi, hogy okultunk a mult tapasztalásain, az téved. Ellenben egy igen érdekes jelenséget figyelhettünk meg napjainkban a magyar tengerparton. Cseh és horvát érdekeltségek, tőkésék és bankok egyre-másra vásárolják a telkeket, szállodákat és fürdőhelyek létesítésére alkalmas ingatlanokat.

Vállalatok alakulnak, amelyek nagy beruházási programmal készülnek a háboru utáni időkre, amikor az emberek, mint a sáskák, úgy el fogják lepni a tengervidéket és példátlan arányu konjunktura fog kibontakozni minden kis fürdőtelep előtt. Legutóbb például a Tengerparti bank és takarékpénztár cégü susáki horvát pénzüzet 3 millió korona alaptőkével megalakította az Adriai szálló és fürdőtelep részvénytársaságot, amely máris magába olvasztott egy másik hasonló célu horvát vállalkozást és megvette a susáki „Jadran“ szállót, a cirkenicai „Miramare“ szállót és egy novii penziót. És ez csak egy a sok közül.

Meglepő az a céltudatosság, amellyel a horvát és a cseh tőke imigyen tért hódít a

STERNBERG
BUDAPEST, VII., Rákóczi-ut 60., saját palota.

BESZELŐGEPEI!
a legjobbak

Tölcséres kitzinó hangu, legújabb rendszerű K 150.—
Ujtalálmányu tölcsérnélküli „Etofon“ beszélőgép becsukható tetővel a legtökéletesebb K 300.—
Rendelésnél a pénz előre beküldendő.